ВІЗУАЛЬНА ТРАНСФОРМАЦІЯ МІСЬКОГО ПРОСТОРУ: БАФИ ЯК ФОРМА ВТОРИННОЇ ХУДОЖНЬОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ

Ілля Самусенко
АВМ24-АВМ
Харківська державна академія дизайну та мистецтв (ХДАДМ)

2026

АКТУАЛЬНІСТЬ

• Міське середовище = динамічна система візуальних змін

• Конфлікт: несанкціоновані вуличні практики / інстутиційний контроль

• Вуличне мистецтво як головний агент трансформації простору

• Бафи — нерефлексоване явище міського візуального середовища

• Формують новий автономний шар міського зображення

МЕТА І ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Цілісний мистецтвознавчий та теоретико-культурний аналіз бафів як елементів міського візуального середовища та їхніх естетичних і просторово композиційних функцій у взаємодії вуличного мистецтва та інстутиційного контролю

ОБ’ЄКТ І ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

- Об’єкт дослідження: сучасне міське візуальне середовище як динамічна багаторівнева система, у якій взаємодіють художні практики, інституційні регламенти, комерційні інтереси та спонтанні візуальні інтервенції

- Предмет дослідження: зафарбовані поверхні («бафи») як специфічна форма міської візуальностіта елемент стратифікації міського простору

НАУКОВА НОВИЗНА ДОСЛІДЖЕННЯ

- • Зміщення дослідницького фокуса з вуличного мистецтва на його «негатив» — бафи
- • Вперше здійснено комплексний аналіз бафів як автономного елемента міської візуальності
- • Баф розглядається не як технічна дія чи акт цензури, а як самостійний візуальний феномен
- • Доведено його здатність формувати нові естетичні коди та семантичні структури міського простору

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Інтегративний міждисциплінарний підхід (мистецтвознавство, урбаністика, соціологія)
Формально-стилістичний та композиційний аналіз візуальних параметрів міських поверхонь
Компаративний метод: зіставлення вуличних інтервенцій та інституційних реакцій
Емпіричне спостереження та хронологічна фотофіксація процесів трансформації міських стін
Теоретична база: постструктуралізм, критичні студії культури, неомарксистська урбаністика

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

- Виявлено дисбаланс у дослідженнях міського візуального середовища
- Домінування аналізу street art при ігноруванні практик інституційного стирання
- Баф тривалий час розглядався як технічне “очищення”, а не як візуальний феномен
- Сформовано міждисциплінарний підхід до аналізу міської поверхні
- Баф інтерпретовано як полісемічний елемент міського палімпсесту

РОЗДІЛ 2
ГЕНЕЗА ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ БАФІВ У МІСЬКОМУ ПРОСТОРІ

Бафи виникають у точці конфлікту між street art і інституційним контролем
Зафарбовування не лише “стирає”, а створює нові візуальні структури
Міська поверхня функціонує як динамічний урбаністичний палімпсест
Бафи мають складну типологію (повні, часткові, багатошарові, інтегровані)
Вони поєднують регулятивну функцію з непередбачуваним естетичним ефектом
Баф інтерпретується як “негативне зображення” та активний агент міського дискурсу

РОЗДІЛ 3
ВІЗУАЛЬНО-КОМПОЗИЦІЙНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ БАФІВ

Бафи формують важливий елемент візуальної тканини міста
Впливають на композицію, колористику та ритм міського середовища
Створюють нові просторові та фактурні співвідношення на фасадах
Функціонують як механізм багатошарової візуальної стратифікації
Межа між технічним зафарбовуванням і художньою формою є умовною
Баф інтерпретується як елемент міського палімпсесту та “муніципальна абстракція”

СЛАЙД 4
БАФ ЯК ХУДОЖНЯ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНА ІНТЕРВЕНЦІЯ

- Баф як активний елемент візуального дискурсу міста
- Феномен повторного втручання (re-intervention)
- Стратифікація міських поверхонь і формування палімпсесту
- Деконструкція межі між стиранням і створенням зображення
- Баф як просторовий реди-мейд та «негативне зображення»
- Перехід від інституційного жесту до автономного медіуму

ВИСНОВКИ

- Бафи вперше розглянуто як самостійний об'єкт мистецтвознавчого дослідження.
- Баф є результатом взаємодії вуличного мистецтва та інституційного контролю.
- Розроблено типологію бафів: повні, часткові, багатошарові та інтегровані.
- Бафи формують нові композиційні, колористичні та просторові структури міста.
- Баф є важливим елементом міського палімпсесту та візуальної пам'яті середовища.
- Баф може інтерпретуватися як автономний художній жест і форма вторинної художньої інтервенції.
- Стирання зображення не завершує візуальний процес, а створює умови для появи нових форм.

@ тепета @

ЕКСКЛЮЗИВНО
ТОКУЛІАЄТ
(098) 292-11-32
(095) 900-23-88
(048) 788-10-33

1008
9Т

ПРОДАЖА

Квартальний комітет №18
ВУЛИЦЯ ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 7

ВАЛКІВСЬКА
183

Mercedes-Benz
BH 5412 EM

Дякую за увагу